

Ivóvízellátás biztonsága - abasári vízszennyezés tanulságai

Tahy Ágnes

XXI. Konferencia a felszín alatti vizekről
Siófok, 2014. április 2-3.

Jogsabályi háttér – vízbiztonsági terv

- **201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet** az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- 5 évvel ezelőtti módosítása: vízbiztonság-irányítási rendszer bevezetése
 - 2009. 04.01-től $>1000 \text{ m}^3/\text{nap}$, vagy >5000 fő
 - 2013. 12.01-től $>10 \text{ m}^3/\text{nap}$, vagy >50 fő és ivóvízbiztonsági terv tartalmi követelményei (6. számú melléklet)

Jogszabályi háttér – vízbázis-védelem

- **123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet** a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló
 - 1997. 09.01-től üzemelő 10 éven belül, távlati 8 éven belül, új vízbázis 5 éven belül védőterületet ki kell jelölni, ha nincs védőterület üzemeltetési engedély visszavonása
 - 2008.01.01-től határidő törlése, kivétel új vízbázisnál 5 éven belüli kijelölés
 - 2007.01.07-től felülvizsgálat 10 évenként, előtte 5 évenként

Jogszábályi háttér – vízvédelem

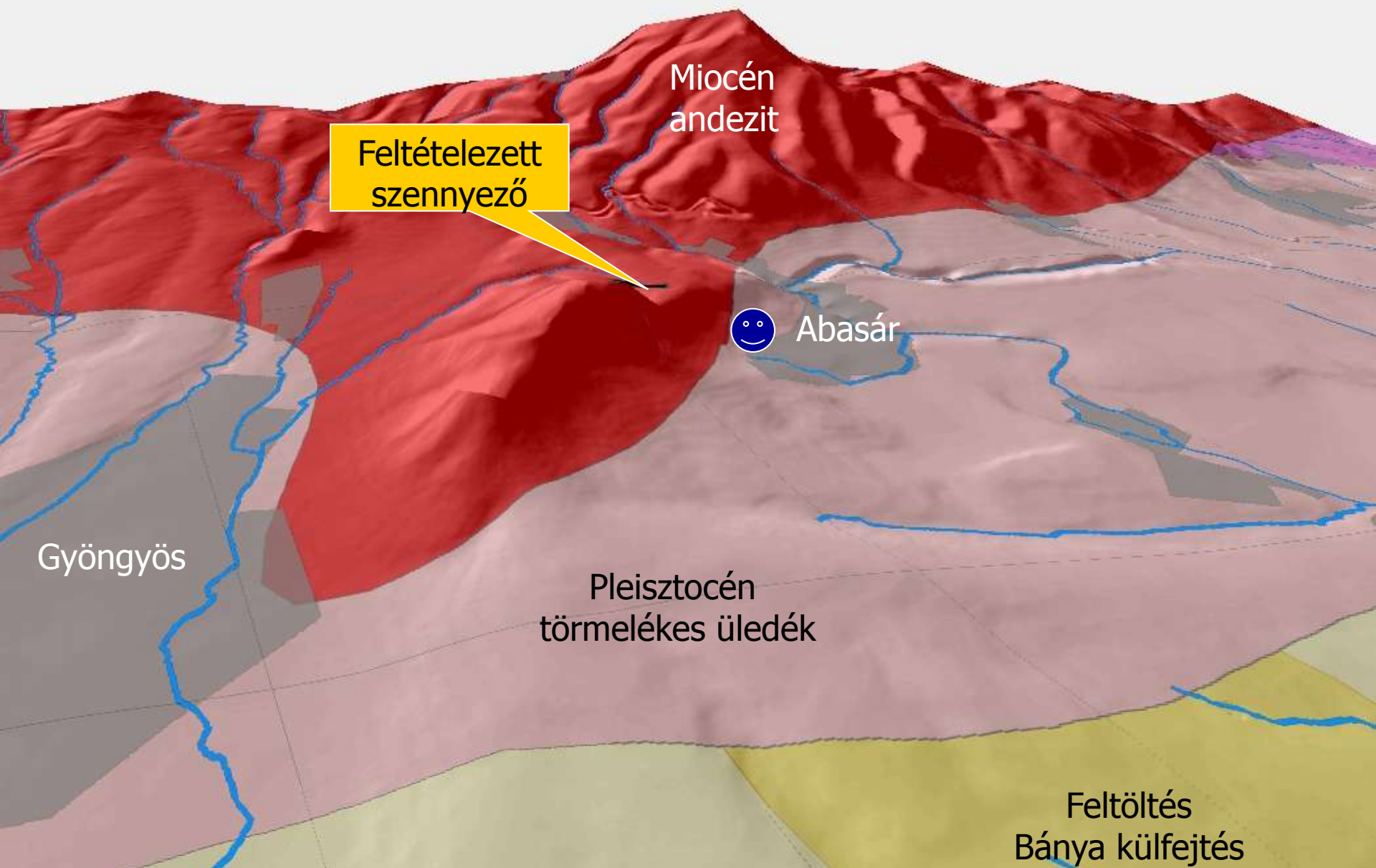
- **219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet** a felszín alatti vizek védelméről
- 2006/118/EK a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló leányirányelv hatása: új vízvédelmi szemlélet bevezetése
 - Küszöbérték (háttérkoncentráció)
 - Romló trend
 - Megfordítási pont

Megfelelőek a jogszabályaink?

Jól alkalmazzuk őket?

- Minden rendben van
- Túl sok jogszabály
- Hiányos a szabályozás
- Változások követhetetlenek
- Túl részletes, rugalmatlan rendeletek
- Nem elég részletes, felületes rendeletek
- Nem érthetőek a szabályok
- Végrehajthatatlanok a jogszabályok
- Hatóság túlságosan szigorú
- Hatóság következetlen
- Hatóság gyenge
- Hatóság túlterhelt, nem tud ellenőrizni
- Engedélyesek nem akarják betartani a szabályokat
- Engedélyesek jól alkalmazzák a rendeleteket
- Engedélyesek nem értik a rendeleteket
- Engedélyeseknek nincs elég pénzük az előírások betartásához, intézkedések végrehajtásához
- Nincsen elég példa jó gyakorlatra

Abasári Vízmű és környéke földtani – domborzati térképe

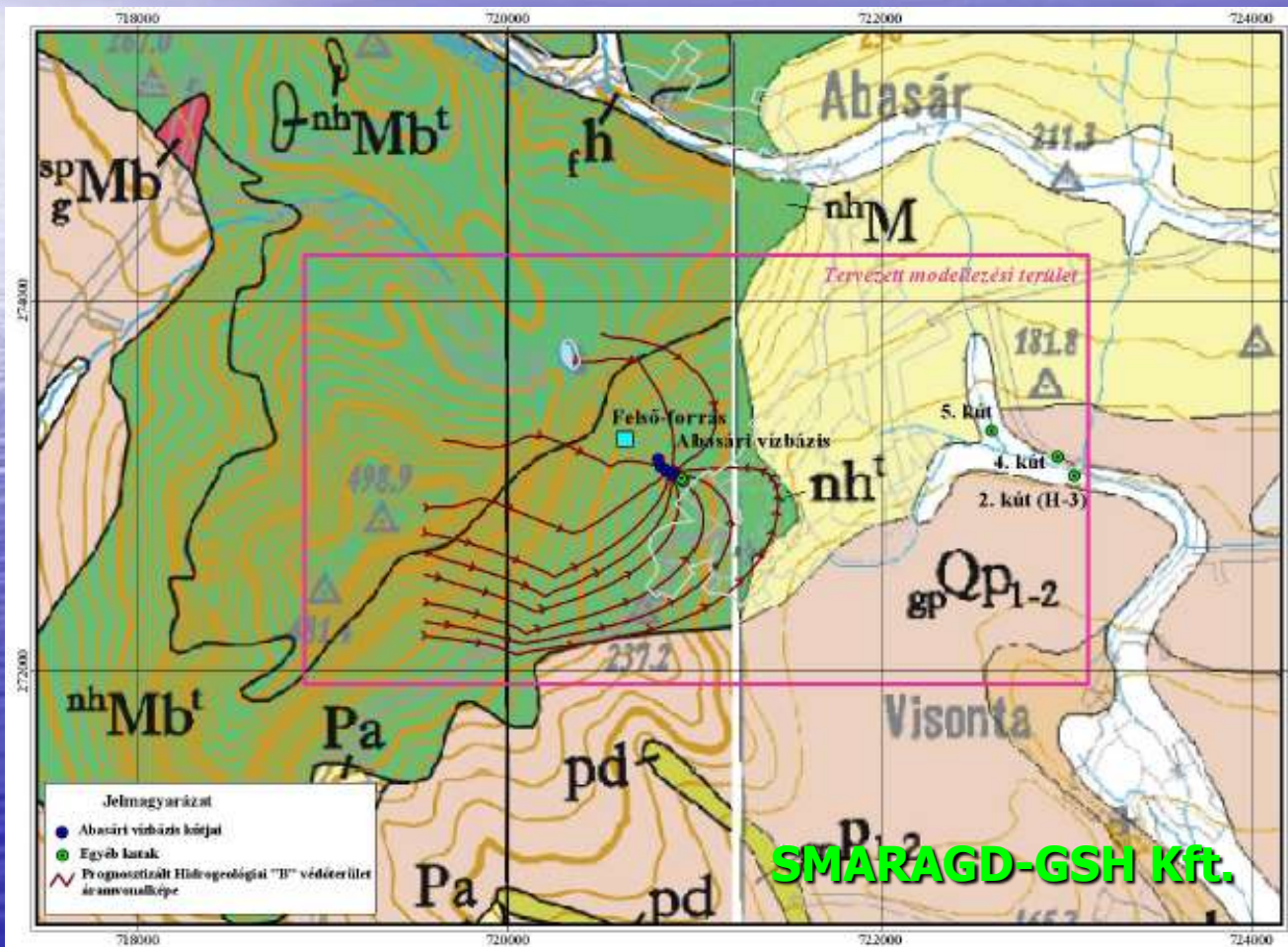

Abasári Vízmű főbb jellemzői

- 3 db termelőkút (építés: 60-as évek)
 - Talpmélység: 20 m, 56 m és 70 m
 - Vízádo: hasadékos rétegvíz (andezit törmelék)
 - Pozitív nyugalmi vízszint, 80-900 l/p-es hozam
- 3 db figyelőkút (90-es évektől)
 - Talpmélység: 4, 18, és 28 m
 - Vízádo: porózus talajvíz (törmelékes üledékes, lignittelepes összlet)
- Védőterület nincs kialakítva
- Ellátott település: Abasár, 2550 lakos
- Kiépített kapacitás: 400 m³/nap
- Termelés: évente 100-150 ezer m³
- Tulajdonos: Abasár Község Önkormányzata

Vízvédelem helyzete Abasári Vízműnél

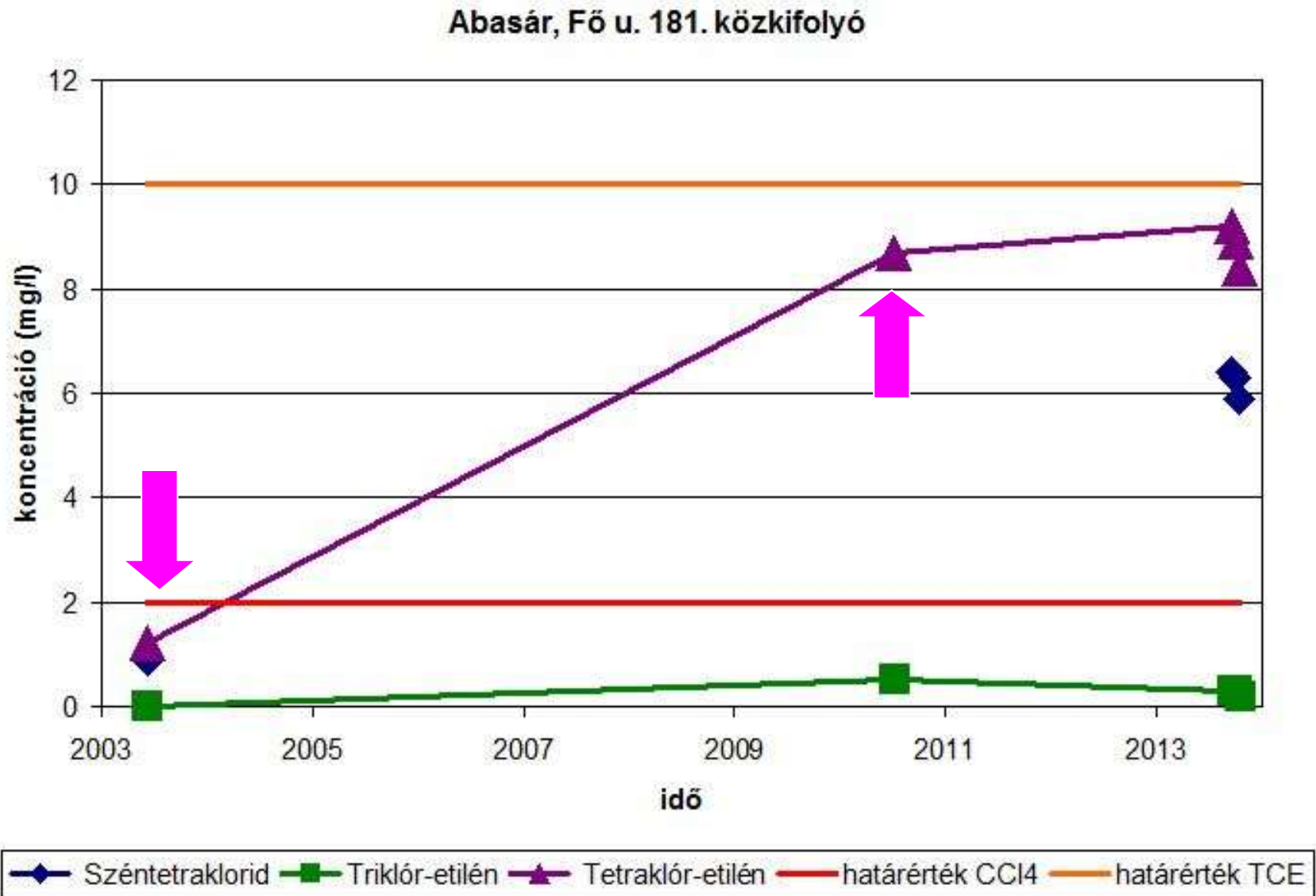
- Vízbázis diagnosztika elvégzését tervezték (KEOP pályázat előkészítés 2010-ben)

- Monitoring hálózat gyakorlatilag ki van építve, de nem nagyon mérték

- Szennyezőforrás feltárás nem történt

Vízminőség változás Abasári hálózaton

Állapotértékelés helyzete

- 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelet a víziközművek üzemeltetéséről szerinti alapállapot-felmérés kútból nem történt, de a hálózatban is jelentkezett a szennyezés
- Közegészségügyi rendeletek
 - hálózati minták
 - határérték túllépésnél intézkedés
- Vízvédelmi rendeletek
 - szintetikus szennyezőanyag megjelenése, emelkedő trend már figyelemfelkeltő,
 - megfordítási pontnál (határérték 75%/30%) már intézkedés
 - jelentős kutak alapállapot vizsgálata 6 évenként elmaradt
- Széntetrakloridra csak környezeti határérték van, ivóvíznél nem szabályozzák
- Nincs adatcsere a hatóságok között

Mi lett volna, ha....?

- 2003-ban és 2010-ben a 21/2002. KöViM rendeletnek megfelelően termelő kútból végzik az alapállapot vizsgálatot és beküldik az OSAP adatlapon?
- a közegészségügyi értékelésnél is végeznek trend elemzést, vagy a szintetikus anyagok megjelenése már kockázatot jelezne?
- a vízbázis diagnosztikát és kijelölést végrehajtják?
- a vízbiztonsági tervet elkészítik és alkalmazzák?
- a kiépített monitoringot üzemeltetik is?
- a hatóságok látják egymás adatait?

Köszönöm a figyelmet !